TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2025 m. gruodžio 18 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Vidaus rinka – Laisvė teikti paslaugas – Laisvas prekių judėjimas – Kultūrų įvairovės apsauga arba skatinimas – Knygų pristatymo į namus paslauga – Nacionalinė priemonė, kuria nustatomi minimalūs tokios paslaugos įkainiai – Direktyva 2006/123/EB – Taikymas – Ryšys su SESV 34 ir 56 straipsniais“

Byloje C-366/24

dėl *Conseil d'État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) 2024 m. gegužės 17 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2024 m. gegužės 21 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Amazon EU Sàrl

prieš

Ministre de la Culture,

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija)

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. Lycourgos, teisėjai O. Spineanu-Matei, S. Rodin, N. Piçarra ir N. Fenger (pranešėjas),

generalinis advokatas M. Szpunar,

posėdžio sekretorius I. Illéssy, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2025 m. balandžio 3 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Amazon EU Sàrl*, atstovaujamos *dikigoros* A. Komninos, *avocats* L. Nouari, M. Petite, M. Pezzetta, M. Rivollier, K. Schallenberg, A. Tombiński ir Y. Utzschneider,

– Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos B. Dourthe, B. Fodda ir M. Guiresse,

– Belgijos vyriausybės, atstovaujamos C. Jacob ir L. Van den Broeck,

* Proceso kalba: prancūzų.

– Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos A. Torró Molés,

– Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. K. Bulterman ir J. M. Hoogveld,

– Suomijos vyriausybės, atstovaujamos H. Leppo ir M. Pere,

– Europos Komisijos, atstovaujamos L. Malferrari, M. Mataija, B. Stromsky ir J. Szczodrowski,

susipažinęs su 2025 m. liepos 3 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 34 ir 56 straipsnių, taip pat dėl 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje (OL L 376, 2006, p. 36) išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Amazon EU Sàrl* ginčą su *ministre de la Culture* (kultūros ministras, Prancūzija) ir *ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique* (ekonomikos, finansų ir pramonės bei skaitmeninio suverenumo ministras, Prancūzija) dėl nacionalinės teisės nuostatų, nustatančių minimalius įkainius, mažmenininkų turimus taikyti už knygų, kurios nėra atsiimamos iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, pristatymo paslaugą, teisėtumo.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2000/31/EB

3 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 25 t., p. 399) 1 straipsnio „Tikslas ir taikymo sritis“ 6 dalyje nustatyta:

„Ši direktyva neturi įtakos priemonėms, kurių imamasi Bendrijos ar nacionaliniu lygiu vadovaujantis Bendrijos teise siekiant skatinti kultūrinę ir kalbų įvairovę ir užtikrinti pliuralizmo apsaugą.“

4 Šios direktyvos 2 straipsnyje numatyta:

„Šioje direktyvoje šios sąvokos turi tokią reikšmę:

<…>

h) „koordinuojama sritis“: „koordinuojama sritis“ – tai reikalavimai, nustatyti valstybių narių teisinėse sistemose, kurios taikomos informacinės visuomenės paslaugų teikėjams arba informacinės visuomenės paslaugoms neatsižvelgiant į tai, ar jie yra bendro pobūdžio[,] ar konkrečiai joms skirti;

<…>
ii) koordinuojama sritis neaprėpia tokių reikalavimų kaip:

– reikalavimai, taikomi pačioms prekėms,

– reikalavimai, taikomi prekių pristatymui,

– reikalavimai, taikomi paslaugoms, kurios neteikiamos elektroninėmis priemonėmis.“

Direktyva 2006/123

5 Direktyvos 2006/123 11 ir 40 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(11) Ši direktyva neturi įtakos valstybių narių pagal Bendrijos teisę vykdomoms priemonėms, skirtoms kultūrinei ir kalbinei įvairovei ar žiniasklaidos pliuralizmui saugoti ir skatinti, įskaitant jų finansavimą. <…>

<…>

(40) Svarbių visuomenės interesų, kurie minimi tam tikrose šios direktyvos nuostatose, sąvoka <…> apima bent tokias sritis: viešoji tvarka, visuomenės saugumas ir sveikata, <…> kultūros politikos tikslai, įskaitant žodžio laisvės apsaugą, ypač socialines, kultūrines, religines ir filosofines visuomenės vertybes; poreikis užtikrinti aukštą švietimo lygį, spaudos įvairovės užtikrinimas ir nacionalinės kalbos rėmimas; nacionalinio istorinio ir meninio paveldo išsaugojimas <…>“

6 Šios direktyvos 1 straipsnio „Dalykas“ 1–6 dalyse nustatyta:

„1. Šioje direktyvoje pateikiamos bendrosios nuostatos, skirtos padėti paslaugų teikėjams naudotis įsisteigimo laisve ir laisvam paslaugų judėjimui palengvinti, kartu užtikrinant aukštą paslaugų kokybę.

2. Šia direktyva nereglamentuojamas nei bendrų ekonominių interesų paslaugų, kurias leidžiama teikti valstybiniams arba privatiems subjektams, liberalizavimas, nei paslaugas teikiančių valstybinių subjektų privatizavimas.

3. Šia direktyva nereglamentuojamas nei paslaugas teikiančių monopolijų panaikinimas, nei valstybių narių teikiama pagalba, kuriai taikomos Bendrijos konkurencijos taisyklės.

Ši direktyva neturi įtakos valstybių narių teisei vadovaujantis Bendrijos teisės nuostatomis apibrėžti, ką jos laiko bendrų ekonominių interesų paslaugomis, kaip šias paslaugas reikėtų organizuoti ir finansuoti, laikantis valstybės pagalbos teikimo taisyklių, ir kokie tikslūs įsipareigojimai joms taikomi.

4. Ši direktyva neturi įtakos priemonėms, kurių buvo imtasi Bendrijos ar nacionaliniu lygiu laikantis Bendrijos teisės, kad būtų išsaugota arba skatinama kultūrų ar kalbų įvairovė arba žiniasklaidos pliuralizmas.

5. Ši direktyva neturi įtakos valstybių narių baudžiamosios teisės normoms. Tačiau valstybės narės negali riboti laisvės teikti paslaugas taikydamos baudžiamosios teisės nuostatas, kurios konkrečiai reglamentuoja ar turi įtakos teisei verstis paslaugų teikimo veikla ar šios veiklos vykdymui, pažeidžiant šioje direktyvoje nustatytas taisykles.

6. Ši direktyva neturi įtakos darbo teisei, kuri[ą] pagal Bendrijos teisei neprieštaraujančią nacionalinę teisę taiko valstybės narės. Be to, ši direktyva neturi įtakos valstybių narių socialinės apsaugos teisės aktams.“

7 Minėtos direktyvos 2 straipsnyje „Taikymo sritis“ numatyta:

„1. Ši direktyva taikoma valstybėje narėje įsisteigusių teikėjų teikiamoms paslaugoms.

2. Ši direktyva netaikoma šioms veiklos rūšims:

<…>

d) paslaugoms transporto srityje, įskaitant uosto paslaugas, patenkančioms į [EB sutarties] V antraštinės dalies taikymo sritį;

<…>“

8 Tos pačios direktyvos 4 straipsnyje „Apibrėžimai“ nurodyta:

„Šioje direktyvoje vartojami tokie apibrėžimai:

1) paslauga – tai bet kokia savarankiška, paprastai už užmokestį atliekama ekonominė veikla, kaip nurodyta Sutarties 50 straipsnyje;

<…>“

9 Tos direktyvos IV skyriuje „Laisvas paslaugų judėjimas“ yra 16 straipsnio 1 dalies b punktas, kuriame numatyta:

„1. Valstybės narės gerbia teikėjų teisę teikti paslaugas ne toje valstybėje narėje, kurioje jie yra įsisteigę.

Valstybė narė, kurioje teikiama paslauga, savo teritorijoje užtikrina nevaržomą teisę teikti paslaugas ar vykdyti paslaugų teikimo veiklą.

Valstybės narės savo teritorijoje neapriboja teisės teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymo jokiais reikalavimais, kuriais būtų pažeidžiami šie principai:

<…>

b) būtinybė: reikalavimas turi būti pagrįstas viešosios tvarkos, visuomenės saugumo, visuomenės sveikatos ar aplinkos apsaugos sumetimais“.

Prancūzijos teisė

1981 m. rugpjūčio 10 d. įstatymas

10 Pagrindinėje byloje taikytinos redakcijos 1981 m. rugpjūčio 10 d. *loi n° 81-766, relative au prix du livre* (Įstatymas Nr. 81-766 dėl knygų kainos; JORF, 1981 m. rugpjūčio 11 d., p. 2198; toliau – 1981 m. rugpjūčio 10 d. įstatymas) 1 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatyta:

„Mažmenininkai turi taikyti faktinę mažmeninę pardavimo kainą, lygią 95–100 % leidėjo arba importuotojo nustatytos kainos. Kai knyga išsiunčiama pirkėjui, o ne atsiimama iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, pardavimo kaina yra ta, kurią nustatė leidėjas arba importuotojas. Mažmenininkas jokiu būdu negali nei tiesiogiai, nei netiesiogiai siūlyti knygų pristatymo paslaugos nemokamai, išskyrus atvejus, kai knyga atsiimama mažmeninės prekybos knygomis vietoje. Sąskaita už šią paslaugą turi būti išrašoma laikantis minimalios kainos, nustatytos už kultūrą ir ekonomiką atsakingų ministrų nutarimu, priimtu *Autorité de régulation des communications électroniques, des postes et de la distribution de la presse* [Elektroninių ryšių, pašto ir spaudos platinimo reguliavimo institucija] pasiūlymu. Šiame nutarime atsižvelgiama į pašto paslaugų teikėjų mažmeninės prekybos knygomis rinkoje siūlomus įkainius ir reikalavimą išlaikyti tankų mažmenininkų tinklą.“

2023 m. balandžio 4 d. nutarimas

11 2023 m. balandžio 4 d. *arrêté relatif au montant minimal de tarification du service de livraison du livre* (Nutarimas dėl minimalaus mokesčio už knygų pristatymo paslaugą; JORF, 2023 m. balandžio 7 d., tekstas Nr. 22; toliau – 2023 m. balandžio 4 d. nutarimas) 1 straipsnyje numatyta:

„Nustatomas toks minimalus mokestis už knygų pristatymo paslaugą, minimą 1981 m. rugpjūčio 10 d. įstatymo <…> 1 straipsnio ketvirtoje pastraipoje:

– 3 [EUR], įskaičius visus mokesčius, už kiekvieną užsakymą, kurį sudaro viena ar daugiau knygų, kai naujų knygų įsigijimo vertė yra mažesnė nei 35 [EUR] su visais mokesčiais;

– daugiau nei 0 [EUR], įskaičius visus mokesčius, už kiekvieną užsakymą, kurį sudaro viena ar daugiau naujų knygų, kurių įsigijimo vertė su visais mokesčiais yra 35 [EUR] arba didesnė.

Taip nustatytas minimalus mokestis taikomas užsakytų knygų pristatymo paslaugai, neatsižvelgiant į šį užsakymą sudarančių siuntinių skaičių.

Už pristatymo paslaugą pirkėjas sumoka tuo pačiu metu, kai apmoka užsakymą.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

12 Pagal Liuksemburgo teisę įsteigta bendrovė *Amazon EU* pateikė *Conseil d’État* (Valstybės Taryba, Prancūzija) ieškinį dėl 2023 m. balandžio 4 d. nutarimo panaikinimo.

13 Grįsdama savo ieškinį *Amazon EU* pažymi, kad didelė dalis knygų, kurias ji parduoda Prancūzijoje, yra pristatomos iš kitoje valstybėje narėje esančių sandėlių, ir teigia, kad 2023 m. balandžio 4 d. nutarimu mažmenininkams nustačius minimalius knygų, kurios nėra atsiimamos iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, pristatymo paslaugos įkainius, buvo pažeista visų pirma Direktyva 2000/31 ir subsidiariai Direktyva 2006/123, taip pat laisvo prekių judėjimo principas.

14 Kalbėdama apie Direktyvos 2000/31 pažeidimą *Amazon EU* tvirtina, kad 1981 m. rugpjūčio 10 d. įstatymo 1 straipsnio ketvirta pastraipa, kuri įgyvendinama šiuo nutarimu, pažeidžia šią direktyvą, nes ja ribojamas laisvas informacinės visuomenės paslaugų, teikiamų iš kitos valstybės narės, judėjimas sąlygomis, kurios prieštarauja nustatytosioms tos direktyvos 3 straipsnio 4 dalyje. Kultūros ministras nesutinka su šiais argumentais.

15 Dėl Direktyvos 2006/123 pažeidimo *Amazon EU* teigia, kad 1981 m. rugpjūčio 10 d. įstatymo 1 straipsnio ketvirta pastraipa pažeidžia šios direktyvos tikslus, nes pagal ją laisvei teikti paslaugas taikomas reikalavimas, nesuderinamas su minėtos direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje nustatytomis sąlygomis.

16 Kita vertus, Kultūros ministras visų pirma tvirtina, kad šios nacionalinės teisės normos buvo priimtos siekiant išsaugoti redakcinę įvairovę, taigi ir kultūrų įvairovę, todėl jos nepatenka į Direktyvos 2006/123 taikymo sritį pagal jos 1 straipsnio 4 dalį. Papildomai ministras nurodo, kad kultūrų įvairovė yra motyvas, leidžiantis pateisinti minėtų teisės normų priėmimą.

17 Pirma, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad 1981 m. rugpjūčio 10 d. įstatymo 1 straipsnio ketvirtoje pastraipoje reglamentuojama tik knygų pristatymo paslauga, todėl joje nustatytas reikalavimas, kuris, atsižvelgiant į Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkto ii papunktį, kaip jį išaiškino Teisingumo Teismas 2010 m. gruodžio 2 d. Sprendime *Ker-Optika* (C-108/09, EU:C:2010:725), nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį.

18 Antra, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar Direktyvos 2006/123 1 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją į šios direktyvos taikymo sritį nepatenka nacionalinė priemonė, kuria reglamentuojamas paslaugų teikimo veiklos vykdymas atitinkamos valstybės narės teritorijoje siekiant apsaugoti ar skatinti kultūrų įvairovę, ar šio 1 straipsnio 4 dalį kartu su 16 straipsnio 1 dalies b punktu reikia aiškinti taip, kad kultūrų įvairovės išsaugojimu arba skatinimu galima pateisinti nukrypimą nuo draudimo kitoje valstybėje narėje įsisteigusiems paslaugų teikėjams taikyti tokioje nacionalinės teisės normoje nustatytą reikalavimą.

19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui taip pat kyla klausimas, ar nagrinėjant pagrindinėje byloje aptariamas nacionalinės teisės normas pagal Direktyvą 2006/123, jos negali būti nagrinėjamos pagal pirminę teisę.

20 Trečia, tuo atveju, jei šis nagrinėjimas turėtų būti atliktas, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar nacionalinė priemonė, kuria nustatomi minimalūs prekių pristatymo į namus paslaugos įkainiai, turi būti laikoma susijusia su šių prekių pardavimo būdu, todėl turi būti vertinama atsižvelgiant į SESV 34 straipsnyje garantuojamą laisvą prekių judėjimą, ar šią priemonę reikia vertinti atsižvelgiant į SESV 56 straipsnyje garantuojamą laisvę teikti paslaugas, be kita ko, atsižvelgiant į įtaką šios prekės pardavimo internetu veiklai arba į tai, kad tiekimo paslauga yra atskira nuo pardavimo paslaugos.

21 Šiomis aplinkybėmis *Conseil d'État* (Valstybės Taryba) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar [Direktyvos 2006/123] 1 straipsnio 4 dalies nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas į šios direktyvos taikymo sritį nepatenka nacionalinė priemonė, kuria reglamentuojamas paslaugų teikimo veiklos vykdymas valstybės narės teritorijoje siekiant apsaugoti ar paskatinti kultūrų įvairovę, ar jas kartu su tos pačios direktyvos 16 straipsnio 1 dalies b punktu reikia aiškinti taip, kad kultūrų įvairovės išsaugojimu arba skatinimu galima pateisinti nukrypimą nuo draudimo kitoje valstybėje narėje įsisteigusiems paslaugų teikėjams taikyti tokiuose nacionalinės teisės aktuose nustatytą reikalavimą?

2. Ar atlikus tokių nacionalinės teisės aktų suderinamumo su Direktyva [2006/123] siekiamais tikslais įvertinimą nebereikia jų išnagrinėti taip pat atsižvelgiant į pirminę <…> Sąjungos teisę?

3. Jeigu reikėtų įvertinti nacionalinės priemonės, priimtos siekiant apsaugoti ar paskatinti kultūrų įvairovę, suderinamumą su SESV 34 ir 56 straipsniuose garantuojamomis laisvėmis, ar nacionalinė priemonė, kuria nustatomas minimalus prekės pristatymo į namus įkainis, turi būti laikoma susijusia su šios prekės pardavimo būdu ir dėl to vertinama tik pagal laisvo prekių judėjimo principą, ar šią nuostatą reikia vertinti tik pagal laisvės teikti paslaugas principą, be kita ko, atsižvelgiant į žalą šios prekės pardavimo internetu veiklai arba į tai, kad pristatymo paslauga yra atskira nuo prekės pardavimo paslaugos?“

Dėl prašymo atnaujinti žodinę proceso dalį

22 Generaliniam advokatui paskelbus išvadą, 2025 m. rugpjūčio 1 d. *Amazon EU* Teisingumo Teismo kanceliarijai pateikė dokumentą, jame paprašė pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 83 straipsnį atnaujinti žodinę proceso dalį.

23 Grįsdama savo prašymą *Amazon EU* teigia, kad generalinio advokato išvada susijusi su argumentais dėl Direktyvos 2000/31 ir Direktyvos 2006/123, dėl kurių šalys nepakankamai diskutavo. Kiek tai susiję su Direktyva 2000/31, *Amazon EU* tą išvadą kritikuoja dėl to, kad joje, pirma, nenurodytos faktinės aplinkybės, kuriomis ji grindžiama, ir, antra, nepakankamai išnagrinėtas 2010 m. gruodžio 2 d. Sprendimas *Ker-Optika* (C-108/09, EU:C:2010:725). Kiek tai susiję su Direktyva 2006/123, generalinio advokato išvadoje pateiktą jos aiškinimą *Amazon EU* ginčija keliais aspektais.

24 Pagal Procedūros reglamento 83 straipsnį Teisingumo Teismas, išklausęs generalinį advokatą, gali bet kada nutarti atnaujinti žodinę proceso dalį, be kita ko, jeigu mano, kad jam nepateikta pakankamai informacijos, arba jeigu baigus žodinę proceso dalį šalis pateikė naują faktą, kuris gali turėti lemiamos įtakos Teisingumo Teismui priimant sprendimą, arba jeigu nagrinėjant bylą reikia remtis argumentu, dėl kurio šalys ar Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 23 straipsnyje nurodyti suinteresuotieji asmenys nepateikė nuomonės.

25 Pagal SESV 252 straipsnio antrą pastraipą generalinio advokato pareiga – viešame posėdyje visiškai nešališkai ir nepriklausomai teikti motyvuotą išvadą dėl bylų, kuriose pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statutą jis turi dalyvauti. Teisingumo Teismo nesaisto nei ši išvada, nei ją pagrindžiantys generalinio advokato motyvai (2010 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *Hogan Lovells International*, C-229/09, EU:C:2010:673, 26 punktas ir 2025 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *Nissan Iberia*, C-21/24, EU:C:2025:659, 30 punktas).

26 Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statute ir jo Procedūros reglamente šalims ir šio statuto 23 straipsnyje nurodytiems suinteresuotiesiems asmenims nenumatyta galimybė pateikti pastabas dėl generalinio advokato išvados. Todėl šalies ar tokio suinteresuotojo asmens nesutikimas su generalinio advokato išvada, nepaisant to, kokie klausimai joje nagrinėjami, savaime negali būti motyvas, pateisinantis žodinės proceso dalies atnaujinimą (šiuo klausimu žr. 2000 m. vasario 4 d. Nutarties *Emesa Sugar*, C-17/98, EU:C:2000:69, 17 ir 18 punktus ir 2025 m. rugsėjo 4 d. Sprendimo *Nissan Iberia*, C-21/24, EU:C:2025:659, 31 punktą).

27 Nagrinėjamu atveju, priešingai, nei teigia *Amazon EU*, ši bendrovė ir procese dalyvavę suinteresuotieji asmenys tiek per rašytinę, tiek per žodinę proceso dalį galėjo išdėstyti teisines aplinkybes, susijusias su Direktyva 2000/31 ir Direktyva 2006/123, kurios, jų nuomone, yra reikšmingos tam, kad Teisingumo Teismas galėtų atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus. Taigi nė viena iš grindžiant prašymą atnaujinti žodinę proceso dalį *Amazon EU* nurodytų aplinkybių negali pateisinti šio atnaujinimo pagal Procedūros reglamento 83 straipsnį.

28 Tokiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas, išklausęs generalinį advokatą, mano, kad nėra pagrindo atnaujinti žodinės proceso dalies.

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

29 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2006/123 1 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją į šios direktyvos taikymo sritį nepatenka valstybės narės priimta priemonė, kuria, siekiant apsaugoti ar skatinti kultūrų įvairovę, nustatomi minimalūs įkainiai už knygų, kurių pirkėjas neatsiima iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, pristatymą šios valstybės narės teritorijoje.

30 Direktyvos 2006/123 2 straipsnio „Taikymo sritis“ 1 dalyje nustatyta, kad ši direktyva taikoma valstybėje narėje įsisteigusių teikėjų teikiamoms paslaugoms. Pagal minėtos direktyvos 4 straipsnio 1 punktą sąvoka „paslauga“ apima bet kokią savarankišką, paprastai už užmokestį atliekamą ekonominę veiklą, kaip nurodyta EB 50 straipsnyje (dabar – SESV 57 straipsnis).

31 Teisingumo Teismas patikslino, kad taikant Direktyvą 2006/123 mažmeninės prekybos prekėmis veikla yra „paslauga“ (2018 m. sausio 30 d. Sprendimo *X ir Visser*, C-360/15 ir C-31/16, EU:C:2018:44, 97 punktas).

32 Šiuo atveju pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinė priemonė susijusi su mažmeninės prekybos knygomis veikla, todėl Direktyva 2006/123 iš esmės taikytina pagrindinėje byloje. Pagrindinis paslaugos, su kuria susijusi ši nacionalinė priemonė, tikslas nėra šių prekių gabenimas, todėl, priešingai, nei teigia Prancūzijos vyriausybė, tokia paslauga nėra transporto srities paslauga, nepatenkanti į Direktyvos 2006/123 taikymo sritį pagal jos 2 straipsnio 2 dalies d punktą (šiuo klausimu žr. 2023 m. sausio 19 d. Sprendimo *CNAE ir kt.*, C-292/21, EU:C:2023:32, 34 ir 35 punktus).

33 Šios direktyvos 1 straipsnio „Dalykas“ 4 dalyje numatyta, kad ši direktyva „neturi įtakos“ priemonėms, kurių imamasi nacionaliniu lygiu laikantis Sąjungos teisės tam, kad būtų apsaugota ar skatinama kultūrų ar kalbų įvairovė arba žiniasklaidos pliuralizmas.

34 Siekiant nustatyti, ar šia nuostata apribojama Direktyvos 2006/123 taikymo sritis, reikia nustatyti žodžių junginio „neturi įtakos“, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą, prasmę, remiantis įprastine jo reikšme bendrinėje kalboje, kartu atsižvelgiant į kontekstą, kuriame šis žodžių junginys vartojamas, ir šia direktyva siekiamus tikslus. Tos direktyvos 1 straipsnio 4 dalies genezė taip pat gali suteikti svarbios informacijos ją aiškinant (šiuo klausimu žr. 2022 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Teisės gyventi šalyje pagal SESV 20 straipsnį pobūdis)*, C-624/20, EU:C:2022:639, 28 punktą).

35 Žodžių junginys „neturi įtakos“ įprastai reiškia, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas ketino užtikrinti, kad Direktyva 2006/123 neturėtų poveikio priemonėms, kurių valstybės narės imasi siekdamos apsaugoti ar skatinti kultūrų ir kalbų įvairovę ir žiniasklaidos pliuralizmą. Šios direktyvos 11 konstatuojamoji dalis, kurioje nurodyta, kad ji „neturi įtakos“ tokioms priemonėms, patvirtina šį aiškinimą.

36 Be to, kaip savo išvados 57 punkte pažymėjo generalinis advokatas, nors Direktyvos 2006/123 1 straipsnio 3, 4 ir 6 dalių versijoje prancūzų kalba, atrodo, skiriami atvejai, kai ši direktyva netaikoma tam tikroms sritims, ir atvejai, kai ši direktyva neturi įtakos tam tikroms nacionaliniu lygmeniu priimtoms priemonėms, reikia konstatuoti, kad tokio niuanso nėra kitose šio 1 straipsnio kalbinėse versijose, pavyzdžiui, danų, vokiečių, graikų, anglų, italų, lenkų ir rumunų kalbomis. Visos oficialiosios Europos Sąjungos kalbos yra aktų, kuriomis jie parengti, autentiškos kalbos, todėl visoms Sąjungos teisės akto kalbinėms redakcijoms iš principo turi būti pripažįstama tokia pati reikšmė (2020 m. birželio 25 d. Sprendimo *A ir kt. (Vėjo jėgainės Alteryje ir Nevelėje)*, C-24/19, EU:C:2020:503, 39 punktas).

37 Dėl Direktyvos 2006/123 1 straipsnio 4 dalies konteksto taip pat reikia pažymėti, kad Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jog šio 1 straipsnio 2, 3 ir 6 dalyse yra nuostatų, kuriomis apribojama šios direktyvos taikymo sritis (šiuo klausimu žr. 2018 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *Čepelnik*, C-33/17, EU:C:2018:896, 36 punktą ir 2025 m. liepos 10 d. Sprendimo *INTERZERO ir kt.*, C-254/23, EU:C:2025:569, 90 ir 91 punktus).

38 Taigi, priešingai, nei tvirtina *Amazon EU*, Nyderlandų vyriausybė ir Europos Komisija, remiantis vien aplinkybe, kad ši 4 dalis yra minėtos direktyvos 1 straipsnyje „Dalykas“, o ne jos 2 straipsnyje „Taikymo sritis“, negalima daryti išvados, kad ji nesusijusi su tos direktyvos taikymu.

39 Be to, reikia pažymėti, kad 2022 m. rugsėjo 7 d. Sprendime *Cilevičs ir kt.* (C-391/20, EU:C:2022:638), susijusiame su nacionalinės teisės norma, pagal kurią aukštojo mokslo įstaigos privalėjo studijas už atlygį organizuoti tik atitinkamos valstybės narės oficialiąja kalba, Teisingumo Teismas nagrinėjo bylą, kurioje priimtas tas sprendimas, atsižvelgdamas tik į įsisteigimo laisvę, įtvirtintą SESV 49 straipsnyje, nors studijų už atlygį organizavimas yra „ekonominė veikla“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2006/123 4 straipsnio 1 punktą (2020 m. spalio 6 d. Sprendimo *Komisija / Vengrija (Aukštasis mokslas)*, C-66/18, EU:C:2020:792, 195 punktas).

40 Iš 2022 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Cilevičs ir kt.* (C-391/20, EU:C:2022:638) netiesiogiai matyti, kad Teisingumo Teismas nusprendė, jog tokioms teisės normoms gali būti taikoma šios direktyvos 1 straipsnio 4 dalis, todėl jos gali nepatekti į šios direktyvos taikymo sritį, o jų suderinamumas su Sąjungos teise turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant tik į pirminę teisę.

41 Kiek tai susiję su Sąjungos teisės aktų leidėjo ketinimu, iš Europos Parlamento pranešimo dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl paslaugų vidaus rinkoje (A6-0409/2005) matyti, kad intarpu, kuris tapo Direktyvos 2006/123 11 konstatuojamąja dalimi, susijusia su dabartinės šios direktyvos redakcijos 1 straipsnio 4 dalimi, buvo siekiama „patikslinti [šios direktyvos] taikymo sritį“.

42 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad, siekdamas užtikrinti tikslą apsaugoti ar skatinti kultūrų ar kalbų įvairovę, Sąjungos teisės aktų leidėjas manė esant tikslinga neįtraukti į Direktyvos 2006/123 taikymo sritį priemonių, kuriomis siekiama šio tikslo, tačiau reikia pažymėti, kad pagal jos 1 straipsnio 4 dalį šis pasirinkimas neatleidžia nuo pareigos patikrinti, ar šios priemonės atitinka Sąjungos teisę, visų pirma SESV 34 ir 56 straipsnius, nurodytus prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo trečiajame klausime.

43 Be to, atsižvelgiant į *Amazon EU* ir Komisijos pateiktas pastabas dėl Direktyvos 2000/31 taikymo, reikia pridurti, kad šios direktyvos 1 straipsnio 6 dalies teisinė galia yra tokia pati kaip Direktyvos 2006/123 1 straipsnio 4 dalies, kuri suformuluota iš esmės identiškai. Taigi, nesant reikalo nagrinėti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinė priemonė patenka į Direktyvos 2000/31 2 straipsnio h punkto ii papunkčio antros įtraukos taikymo sritį arba ar ją apima šioje direktyvoje nustatyta „koordinuojama sritis“, pakanka pažymėti, kad ši direktyva bet kuriuo atveju netaikoma nacionalinei priemonei, kuria siekiama išsaugoti kultūrų ar kalbų įvairovę, kaip nurodyta pirmesniame punkte dėl Direktyvos 2006/123.

44 Todėl tiek, kiek pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinė priemonė gali būti laikoma priemone, kuria siekiama išsaugoti kultūrų įvairovę, kaip mano prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, šios priemonės atitiktis Sąjungos teisei negali būti nagrinėjama nė pagal vieną iš šių dviejų direktyvų.

45 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti: Direktyvos 2006/123 1 straipsnio 4 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją į šios direktyvos taikymo sritį nepatenka valstybės narės priimta priemonė, kuria, siekiant apsaugoti ar skatinti kultūrų įvairovę, nustatomi minimalūs įkainiai už knygų, kurių pirkėjas neatsiima iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, pristatymą šios valstybės teritorijoje.

Dėl antrojo klausimo

46 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, nereikia atsakyti į antrąjį klausimą.

Dėl trečiojo klausimo

47 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar SESV 34 ir 56 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad valstybės narės priimta priemonė, kuria nustatomi minimalūs įkainiai už knygų, kurių pirkėjas neatsiima iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, pristatymą šios valstybės narės teritorijoje, turi būti nagrinėjama atsižvelgiant tik į SESV 34 straipsnyje garantuojamą laisvą prekių judėjimą ar tik į SESV 56 straipsnyje garantuojamą laisvę teikti paslaugas, ir ar pirmuoju atveju ji turi būti laikoma susijusia su „pardavimo būdu“, kaip tai suprantama pagal 1993 m. lapkričio 24 d. Sprendimą *Keck ir Mithouard* (C-267/91 ir C-268/91, EU:C:1993:905).

48 Pirma, siekiant nustatyti, kuri pagrindinė laisvė taikoma pagrindinėje byloje, reikia atsižvelgti į pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės priemonės dalyką (šiuo klausimu žr. 2004 m. spalio 14 d. Sprendimo *Omega*, C-36/02, EU:C:2004:614, 24 ir 25 punktus ir 2024 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Halmer Rechtsanwaltsgesellschaft*, C-295/23, EU:C:2024:1037, 50 punktą).

49 Tuomet, kai nacionalinė priemonė daro įtaką ir paslaugų teikimo laisvei, ir laisvam prekių judėjimui, ją iš esmės reikia nagrinėti atsižvelgiant tik į vieną iš šių dviejų pagrindinių laisvių, jei paaiškėja, jog konkrečiu atveju viena iš šių laisvių yra visiškai antraeilė, palyginti su kita, ir gali būti su ja susieta (šiuo klausimu žr. 1994 m. kovo 24 d. Sprendimo *Schindler*, C-275/92, EU:C:1994:119, 22 punktą ir 2021 m. vasario 11 d. Sprendimo *Katoen Natie Bulk Terminals ir General Services Antwerp*, C-407/19 ir C-471/19, EU:C:2021:107, 84 punktą).

50 Šiuo atveju pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinė priemonė, kuria nustatomi minimalūs įkainiai už knygų, neatsiimamų iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, pristatymą, kuriuos mažmenininkai turi taikyti pirkėjams, nereglamentuoja nei šių mažmenininkų ir pristatymo paslaugų teikėjų sudaromų sutarčių, nei kainų ar sąlygų, kurių turi laikytis šie paslaugų teikėjai.

51 Kita vertus, kaip savo išvados 76 ir 77 punktuose iš esmės pažymėjo generalinis advokatas, ši priemonė galiausiai daro įtaką bendrai kainai, kurią pirkėjas moka už knygos įsigijimą. Taikant minėtą priemonę ši bendra kaina padidėja, kai knyga neatsiimama iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, nors mažmenininkai turi tik labai ribotą diskreciją nustatyti pačios knygos kainą.

52 Todėl, kadangi pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinė priemonė susijusi būtent su knygomis prekiaujančiais mažmenininkais, nes ji daro įtaką bendrai knygų, t. y. prekių, pardavimo kainai, ji turi būti nagrinėjama atsižvelgiant tik į laisvą prekių judėjimą.

53 Antra, tiek, kiek prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas siekia išsiaiškinti, ar pagrindinėje byloje nagrinėjama nacionalinė priemonė yra susijusi su „pardavimo būdu“, kaip tai suprantama pagal 1993 m. lapkričio 24 d. Sprendimą *Keck ir Mithouard* (C-267/91 ir C-268/91, EU:C:1993:905), reikia priminti, kad laisvas prekių judėjimas yra pagrindinis SESV principas, įtvirtintas SESV 34 straipsnyje numatytame draudime valstybių narių tarpusavio prekyboje taikyti kiekybinius importo apribojimus ir bet kokias lygiaverčio poveikio priemones (2019 m. birželio 18 d. Sprendimo *Austrija / Vokietija*, C-591/17, EU:C:2019:504, 119 punktas).

54 Pagal suformuotą jurisprudenciją SESV 34 straipsnyje įtvirtintas kiekybiniams importo apribojimams lygiavertį poveikį turinčių priemonių draudimas taikomas bet kokiai valstybių narių priemonei, galinčiai tiesiogiai ar netiesiogiai, faktiškai ar potencialiai trukdyti Sąjungos vidaus prekybą (šiuo klausimu žr. 1974 m. liepos 11 d. Sprendimo *Dassonville*, 8/74, EU:C:1974:82, 5 punktą ir 2025 m. liepos 10 d. Sprendimo *Purefun Group*, C-365/24, EU:C:2025:558, 40 punktą).

55 Iš 1993 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *Keck ir Mithouard* (C-267/91 ir C-268/91, EU:C:1993:905) 16 ir 17 punktų matyti, kad nacionalinių nuostatų, ribojančių ar draudžiančių tam tikrus „pardavimo būdus“, taikymas prekėms iš kitų valstybių narių negali tiesiogiai ar netiesiogiai, faktiškai ar potencialiai trukdyti valstybių narių tarpusavio prekybos, jeigu jos taikomos visiems atitinkamiems ūkio subjektams, vykdantiems savo veiklą nacionalinėje teritorijoje, ir daro tokį patį teisinį ir faktinį poveikį nacionalinių prekių ir prekių iš kitų valstybių narių prekybai. Jei šios sąlygos yra įvykdytos, tai, kad tokios nuostatos taikomos prekių iš kitos valstybės narės, atitinkančių šios valstybės nustatytas taisykles, pardavimui, negali trukdyti šioms prekėms patekti į rinką arba šį patekimą apsunkinti labiau nei nacionalinių prekių atveju.

56 Be to, iš jurisprudencijos matyti, kad valstybės narės priimta priemonė, net jei jos tikslas ar poveikis nėra nepalankiau vertinti prekių iš kitų valstybių narių, patenka į sąvoką „kiekybiniams apribojimams lygiavertį poveikį turinti priemonė“, kaip ji suprantama pagal SESV 34 straipsnį, jeigu ji trukdo į valstybės narės rinką patekti prekėms iš kitų valstybių narių (šiuo klausimu žr. 2009 m. vasario 10 d. Sprendimo *Komisija / Italija* C-110/05, EU:C:2009:66, 37 punktą).

57 Iš šios jurisprudencijos matyti, kad, viena vertus, sąvoka „pardavimo būdai“ apima tik nacionalines nuostatas, reglamentuojančias būdą, kaip galima prekiauti prekėmis, o taisyklės, susijusios su tuo, kaip prekės gali būti pristatytos pirkėjams, į šią sąvoką nepatenka (pagal analogiją žr. 2019 m. birželio 18 d. Sprendimo *Austrija / Vokietija*, C-591/17, EU:C:2019:504, 128 ir 129 punktus).

58 Kita vertus, nors tai taikoma ir visiems knygomis prekiaujantiems mažmenininkams, nacionaline priemone nustatyti minimalūs įkainiai už knygų, kurios neatsiimamos iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, pristatymą ypač neigiamai veikia nuotolinę prekybą, nes jie reiškia bendrą knygų kainos, kurią pirkėjas moka jas įsigydamas ne šiose prekybos vietose, padidėjimą. Taigi toks valstybės narės teisės normose numatytas įkainių nustatymas gali labiau paveikti kitų valstybių narių ūkio subjektus, kurie turi mažiau galimybių nuotoliniu būdu užsakytas knygas perduoti į minėtas prekybos vietas, nei pirmosios valstybės narės ūkio subjektus. Taigi toks nustatymas gali dar labiau trukdyti knygų iš kitų valstybių narių patekimui į rinką, todėl tai yra kiekybiniam apribojimui lygiavertį poveikį turinti priemonė, kaip tai suprantama pagal SESV 34 straipsnį (pagal analogiją žr. 2016 m. spalio 19 d. Sprendimo *Deutsche Parkinson Vereinigung*, C-148/15, EU:C:2016:776, 23 punktą).

59 Taigi reikia konstatuoti, kad sąvoka „pardavimo būdas“, kaip ji suprantama pagal 1993 m. lapkričio 24 d. Sprendimą *Keck ir Mithouard* (C-267/91 ir C-268/91, EU:C:1993:905), neapima tokios nacionalinės priemonės, kaip nagrinėjama pagrindinėje byloje.

60 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti: SESV 34 ir 56 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad valstybės narės priimta priemonė, kuria nustatomi minimalūs įkainiai už knygų, kurių pirkėjas neatsiima iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, pristatymą šios valstybės narės teritorijoje, turi būti nagrinėjama atsižvelgiant tik į SESV 34 straipsnyje garantuojamą laisvą prekių judėjimą ir negalima laikyti, kad ši priemonė yra susijusi su „pardavimo būdu“, kaip tai suprantama pagal 1993 m. lapkričio 24 d. Sprendimą *Keck ir Mithouard* (C-267/91 ir C-268/91, EU:C:1993:905).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

61 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 1 straipsnio 4 dalis

2. turi būti aiškinama taip:

3. pagal ją į šios direktyvos taikymo sritį nepatenka valstybės narės priimta priemonė, kuria, siekiant apsaugoti ar skatinti kultūrų įvairovę, nustatomi minimalūs įkainiai už knygų, kurių pirkėjas neatsiima iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, pristatymą šios valstybės teritorijoje.

4. SESV 34 ir 56 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad valstybės narės priimta priemonė, kuria nustatomi minimalūs įkainiai už knygų, kurių pirkėjas neatsiima iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, pristatymą šios valstybės narės teritorijoje, turi būti nagrinėjama atsižvelgiant tik į SESV 34 straipsnyje garantuojamą laisvą prekių judėjimą ir negalima laikyti, kad ši priemonė yra susijusi su „pardavimo būdu“, kaip tai suprantama pagal 1993 m. lapkričio 24 d. Sprendimą *Keck ir Mithouard* (C-267/91 ir C-268/91, EU:C:1993:905).

Parašai.